

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย :

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร ; โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

.....พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๐๐. กรุงเทพมหานคร ; โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

.....อรรถกถาภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๓๒ – ๒๕๓๙. กรุงเทพมหานคร ; โรงพิมพ์วิญญูญาณ , ๒๕๓๕ – ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ :

ดุชนี สุทธปริยาศรี. “ปัญหาโภชนาการ”, ในโภชนศาสตร์สาธารณสุข. กิติ ตัณคานนท์

บรรณาธิการ. น.๑-๕๔. พิมพ์ครั้งที่ ๙. นนทบุรี : สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๓๕.

ตาร์ธาง ตฤกฏ เขียน. บุลยา แปล. **ดุชฌภาพแห่งชีวิต (Gesture of Balance)**. พิมพ์ครั้งที่ ๑.

กรุงเทพมหานคร : มุลนิธิโกมลคีมทอง, ๒๕๕๑.

ธวัช บุรณถาวรสม. “โรคมะเร็งตามทฤษฎีแพทย์แผนจีน”, ใน การดูแลผู้ป่วยโรคมะเร็งด้วย

การแพทย์ผสมผสาน. เทวัญ ชานีรัตน์ และคณะ บรรณาธิการ. น.๙๙ – ๑๒๔. พิมพ์

ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : บริษัท สุขุมวิทมีเดีย มาร์เก็ตติ้ง จำกัด, ๒๕๕๑.

บรรจบ ชุณหสวัสติกุล . “การล้างพิษเพื่อเสริมสุขภาพและบำบัดโรค”, ใน ธรรมานามัย.

มุกดา ต้นชัย บรรณาธิการ. น.๑๘๔. พิมพ์ครั้งที่ ๑. นนทบุรี : สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๔๗.

มาลี อาณากุล และบุษกร เมธางกูร. “หลักธรรมมานามัยกับภูมิปัญญาการแพทย์แผน

ไทย”, ธรรมานามัย. มุกดา ต้นชัย บรรณาธิการ. น.๑ – ๔๑. พิมพ์ครั้งที่ ๑. นนทบุรี :

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๔๗.

ปรีดา ตั้งตรงจิต และคณะ. “อาหารไทยพื้นบ้าน”, ใน ธรรมานามัย. มุกดา ต้นชัย

บรรณาธิการ. น.๑ – ๘๓. พิมพ์ครั้งที่ ๑. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย

ธรรมมาธิราช, ๒๕๔๗.

พรชัย มาตังคสมบัติ และจินดา นัยเนตร. “ความต้านทานและภูมิคุ้มกันโรค”, ใน

วิทยาศาสตร์ชีวภาพ. เครือวัลย์ โสภาสรรค์ บรรณาธิการ. น.๒๕๕-๓๐๐. พิมพ์ครั้งที่ ๒.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์กราฟฟิตอาร์ต, ๒๕๒๗.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์**. พิมพ์ครั้งที่ ๔.

กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๑.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). **การแพทย์ยุคใหม่ในพุทธทัศน์**. พิมพ์ครั้งที่ ๖.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ บริษัท สหธรรมิก จำกัด, ๒๕๕๑.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). **พุทธธรรม (ฉบับปรับปรุงและขยายความ)**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ ๒๐.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). **สุขภาวะองค์รวมแนวพุทธ**. นนทบุรี : กรมการแพทย์แผน ไทย , ๒๕๔๘.

พระไพศาล วิสาโล. **เหนือความตาย**. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ปรีติโอโซน จำกัด, ๒๕๕๔.

พระสัทธัมมโชติกะ อัมมาจริยะ. **ปรมัตถโชติกะ มหาอภิธรรมมัตถสังคหฎีกา**. ปริเฉทที่ ๕ เล่ม ที่ ๒. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : หจก.ทิพย์วิสุทธิ, ๒๕๕๑.

พระสาสนโสภณ(พิจิตร จิตฺตวิณโณ). **กฎแห่งกรรม**. นนทบุรี : สำนักพิมพ์กรีน-ปัญญาญาณ, ๒๕๕๓.

วศิน อินทสระ. **หลักกรรมและการเวียนว่ายตายเกิด**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๘. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธนัช, ๒๕๔๘.

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส. **“ปฐมสมโพธิกถา ฉบับแปล วัดพระเชตุพล วิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหาร จัดพิมพ์”**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท สหธรรมิก จำกัด, ๒๕๓๗.

(๒) วิทยานิพนธ์ :

พระธรรมโมลี (ทองอยู่ ญาณวิสุทธิโส), “การศึกษาเชิงวิเคราะห์วิถีชีวิต พฤติกรรมสุขภาพ และการดูแล

สุขภาพ แบบองค์รวมของพระสงฆ์ที่ปรากฏในพระไตรปิฎก”, **วิทยานิพนธ์พุทธ ศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑).

พระครูอิทสารวิจิตร อินทสโร (กิจไร). “ศึกษาการรักษาโรคด้วยยาสมุนไพรและธรรมโอสภที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนา”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิต

วิทยาลัย : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

พระมหาปองปรีดา ปรีบุญโณ, "การป้องกันและรักษาโรคตามหลักพระพุทธศาสนา" **วิทยานิพนธ์พุทธ**

ศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕).

ศศิธร เขมาภรณ์. “ การศึกษาเปรียบเทียบพุทธวิธีในการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม กับการแพทย์แผนไทย ” **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย : ๒๕๕๘.

ศิริไท พฤกษ์ศรี, “ พฤติกรรมการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมของสตรีมะเร็งเต้านมภายหลังผ่าตัด ”,

วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์), ๒๕๕๕.

ใจเพชร กล้าจน. “ ความเจ็บป่วยกับการดูแลสุขภาพแนวเศรษฐกิจพอเพียง ตามหลักแพทย์

ทางเลือกวิถีพุทธ ของศูนย์เรียนรู้สุขภาพพึ่งตนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง สวนป่านาบุญ อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร ”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**.

สาขาวิชาพัฒนบูรณาการศาสตร์ คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี : ๒๕๕๓.

สรณีย์ สายศร, การศึกษาเชิงวิเคราะห์ แนวทางการป้องกันและแก้ปัญหาภาวะความเจ็บป่วยในเชิง

บูรณาการแนวพุทธ : ศึกษากรณีโรคมะเร็ง, **ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ปรัชญาและศาสนา**, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๘),

Cohen, S., & Wills, T.A., **Stress, social support, and buffering hypothesis**,

(Psychological Bulletin, ๙๘, ๑๙๘๕).

กุล โพธิ์ “ ผลการพัฒนาจิตของผู้ป่วยระยะสุดท้ายตามแนววิถีพุทธ กรณีศึกษาการดูแลแบบ

ประคับประคอง โรงพยาบาลท่ามาย จังหวัดเพชรบุรี ” **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย; มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

พระมหานิรุต มนต์ภาณี (ป๋องสิดา). “ การสร้างชุดกิจกรรมตามแนวทางเจริญมรณสติ เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญความตายอย่างสงบสุข ”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**.

บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

พระมหาวันชัย ธมมชโย (ช่วงสำโรง). “ การศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องความตาย ตามทัศนะของพุทธทาสภิกขุ ”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา**. บัณฑิต

วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๘.

๒.ภาษาอังกฤษ

Ahluwalia Aditya. **“History of Aryurveda in India”**, Life Positive: Your complete Guide to Holistic Living.
<http://www.lifepositive.com/body/ayurveda/ayurveda-in-india.asp>. October ๘, ๒๐๑๐.

Barbara Brennan. **Hands of Light Hands of Light: A Guide to Healing Through the Human Energy Field**. New York. Bantam Publishing, ๑๙๘๘.

Bernard Jensen. **Dr. Jensen's Guide to Better Bowel Care: A Complete Program for Tissue Cleansing through Bowel Management**. Revised edition. New York: Avery Trade Pub, ๑๙๙๘.

Bernie S. Siegel. Love, medicine and miracles. **Love, Medicine and Miracles: Lessons Learned about Self-Healing from a Surgeon's Experience with Exceptional Patients**. New York: HarperCollins Publishers, ๑๙๙๐.

Capra Fritjof. **The Tao of Physics: An Exploration of the Parallels between Modern Physics and Eastern Mysticism**. ๕th edition. Shambhala Publishing, ๒๐๑๐.

Caroline Myss. **Anatomy of the Spirit: The Seven Stages of Power and Healing**. New York: Three Rivers Press Publisher, ๑๙๙๗.

Crellin. J.K. and Fernando Ania. **“Chapter ๓, Changing the Health Care Paradigm?, Professionalism and Ethics”**, In Complementary and Alternative Medicine. New York: The Haworth Press Inc, ๒๐๐๒.

Dalai lama. **Ancient Wisdom, Modern World: Ethics for the New Millennium**. New York: Abacus Press, ๒๐๐๑.

Daniel P. Reid. **The Tao of health, sex, and longevity: A Modern Practical Guide to the Ancient Way**. New York: FireSide Publisher, ๑๙๘๙.

David Bohm. **The Mind/Body Connection On Dialogue**. New York: Routledge, ๒๐๐๖.

David Simon. **Return to Wholeness : Embracing Body, Mind, and Spirit in the Face of Cancer.** New York: Wiley Publisher, ๑๙๙๙.

Dean Ornish. **Love and Survival : ๘ Pathways to Intimacy and Health.** New York: HarperCollins Publishers Inc, ๑๙๙๙.

Bokar Rinpoche. **Death and the Art of Dying in Tibetan Buddhism.** second printing. California: Clear Point Press, ๒๐๐๑.

Harvey, Peter. (๑๙๙๕) **The Selfless Mind : Personality, Consciousness and Nirvana in Early Buddhism.** London, Curzon Press.

Hinton, John . **Dying.** England : Clays Ltd, ๑๙๙๐.

His Holiness The Dalai Lama, Tenzin Gyatso. **Advice on Dying And Living a Better Life.** translated by Jeffrey Hopkins. third published. Sydney : Random House Australia (Pty) limited, ๒๐๐๔.

Levine, Stephen. **Who Dies.** ๒nd ed. New York : Anchor Press, ๑๙๘๙.

Rao, Narayam S., **Counseling Psychology,** New Deli : Tata McGraw-Hill.

Roger, C.R., **Psychotherapy and Personality Change,** Chicago : University Press, ๑๙๖๗.

๓. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ :

เทวัญ ชานีรัตน์. “การแพทย์ทางเลือกคืออะไร” . กองการแพทย์ทางเลือก

[ออนไลน์].<http://www.dtam.moph.go.th/alternative> . [๘ มีนาคม, ๒๕๕๗.]

ประเวศ วะสี. “เอนโดรฟิน”, จิตวิญญาณ Spirituality. [ออนไลน์].

www.novabizz.com/NovaAce/Spiritual/Spirituality.htm. [๘ มีนาคม, ๒๕๕๗.]

นันทวรรณ เอมานุกลกิจ. “ความหมายของสุขภาพ”, สุขภาวะคืออะไร. [ออนไลน์].

dsd.pbru.ac.th/health/index.php?option=com.id. [๑๐ มีนาคม, ๒๕๕๗.]

ดร. ศิริรัตน์ จำปีเรือง “การให้การปรึกษาทางสุขภาพ”

http://www.blogspot.com/๒๐๑๐/๐๑/blog-post_๕๑๔๖.html [เข้าถึงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗]